

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 10 Ocak 2022

Sayı : 38842

57226

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98'inci ve TBMM içtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.

Dr. Candan YÜCEER

Tekirdağ Milletvekili

Türkiye'den Avrupa Birliği'ne ihraç edilen ürünlerde pestisit kalıntı analizleri yapılmaktadır. Bir sorun tespit edildiğinde, örneğin üründe kullanılması yasak olan bir pestisit kalıntısı çıktığında o ürün tüketime sunulmamakta ve ihracatçı ülkeye geri gönderilmektedir.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerde yapılan analizlerin kayıtlarına erişmek mümkündür. Sistemde yer alan son iki yıllık kayıtları gözden geçirildiğinde ülkemiz tarımında kullanılması yıllardır yasak olmasına rağmen hala kullanılan çok sayıda pestisit olduğu görülmektedir.

Bu pestisitlerden birisi olan Klorpirifos insan sağlığı için çok zararlı bir pestisit ya da daha doğru bir ifadeyle bir tarım zehridir. Klorpirifos piyasada iki farklı kimyasal formda bulunmaktadır bunlardan biri Klorpirifos etil diğeri ise Klorpirifos metil olarak nitelendirilmektedir.

Çeşitli akademik çalışmalarda Klorpirifos'un sinir sisteminin işleyişine zarar veren en önemli zehirli kimyasallardan biri olduğu belirtilmektedir. Klorpirifos'un olumsuz etkileri yaş küçüldükçe daha çok arttırmaktadır. Dolayısıyla bebekler ve çocuklar en duyarlı olan kesimi oluşturmaktadır.

Özellikle bebek ve çocuk sağlığı için çok zararlı olan Klorpirifos etil pestisitini Tarım ve Orman Bakanlığı 2016 yılında yasaklamış ve bu pestisitini piyasadan toplatılması kararını almıştı. Bakanlık konuyla ilgili o günden bugüne bu zehrin piyasadan toplatılması sürecine yönelik herhangi bir paylaşım yapmadığı gibi kalıntı izleme çalışmalarında da Klorpirifos kalıntısı tespit ettiği gıda ürünleri ile ilgili de bir veri paylaşmamıştır.

Ayrıca, Avrupa Birliği Komisyonu 23 Temmuz 2020 tarihinde aldığı kararla bebekler ve çocukların gelişimi için zararlı olan Klorpirifos etil gibi Klorpirifos metili tarım zehrini de yasaklamıştır. Ancak ülkemizde Klorpirifos metil ile ilgili de henüz bir yasaklama kararı getirilmemiştir.

Gıda mühendisi ve akademisyen Bülent Şık'ın makalelerine göre yakın zamanda Rusya ve AB ülkelerine ihraç edilen narenciye ürünleri üzerinde yapılan kontrollerde yasal mevzuata aykırı Klorpirifos kalıntısı içerdiği tespit edilen ürünler iade edilmiştir. AB ülkelerine Türkiye'den ihraç edilen gıda ürünlerinde yapılan analizlerde, 2020 yılında uygunsuz çıkan örneklerin yaklaşık dörtte birinin, 2021 yılında ise beşte birinin tarımsal üretimde kullanılması yasaklanmış pestisit içerdiği belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Rusya ve AB ülkelerine 2021 yılında ihraç edilen narenciye ürünlerinde Klorpirifos pestisiti kalıntısı iade edildiği doğru mudur?
- 2) 2016 yılından bu yana ülkemizde yürütülen kalıntı izleme çalışmalarında il bazında kaç adet gıda üründe pestisit analizi yapıldı? Bu analizlerin sonucunda kaç adet üründe Klorpirifos kalıntısı tespit edildi?
- 3) Klorpirifos dışında Bakanlığınız Türkiye’de hangi yasaklı pestisitlerin kullanıldığını tespit etmiştir?
- 4) Çocukların sinir sistemine ve bilişsel gelişimine zarar verdiği için kullanılması AB ülkelerinde yıllardır yasak olan Klorpirifos Türkiye’de neden hala kullanılıyor?
- 5) 2016 yılından bu yana piyasadan toplatılan Klorpirifos içeren tarım ilacı miktarı nedir?
- 6) Tarım zehri nedeniyle iade edilen tarım ürünlerine ne olmaktadır? İade edilen zehirli ürünler iç piyasaya sürüldü mü? Sürülmediyse ne yapıldı?
- 7) Ülkemizde satılan ürünlerde de Klorpirifos kalıntısı var mı?
- 8) 2016 yılından bu yana kaç çeşit tarım ürünü tarım zehri nedeniyle iade edilmiştir?
- 9) 2016 yılından bu yana tarım zehri nedeniyle Rusya ve AB ülkeleri tarafından iade edilen tarım ürünü miktarı nedir? İade edilen ürünlerin değeri toplamda kaç Türk Lirası’dır.
- 10) AB tarafından Temmuz 2020’de yasaklanan Klorpirifos metil zehri Türkiye’de neden hala yasaklanmamıştır? Bu konu ile ilgili Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?